

Virágvasárnapi öröm

Időpont: Virágvasárnap; 1955. április 3.

Alapige: Sofonias 3:14-17.

Énekelj Sionnak leánya, harsogj Izráel, örvendj és teljes szívvel vígadj Jeruzsálem leánya! Megváltoztatta az Úr a te ítéletedet, elfordította ellenségedet; Izráel királya, az Úr, közötted van, nem látsz többé gonoszt! Azon a napon ezt mondják Jeruzsálemnek: Ne félj! Ne lankadjanak kezeid Sion! Az Úr, a te Istened közötted van; erős ő, megtart; örül te rajtad örömmel, hallgat az ő szerelmében, énekléssel örvendez néked.

Virágvasárnap a szomorú nagyhét kezdete, de mégis örömnép. Krisztus király bevonul fővárosába, Jeruzsálembe. Pálmaágak lobognak feléje, virágszirmok hullanak elébe, szamara, melyen bevonul, a világ legszebb szőnyegén lépked, az emberi lelkesedés által földre terített felső ruhákon. Tömegek toroka kiáltja felé: Hozsánna! Visszhangozza az erdő, megsokszorozzák a város kőfalai a tömeg mámoros örömét. Csodálatos szép ünnep. A legszebb talán az benne, hogy nem udvari szertartásmester agyalta ki történelmi veretű pompává s rendezte meg kínos pontossággal, hanem az egész csak úgy magától lett. A szív rendezte. Ezért nincs benne semmi erőszakolt lelkesedés, hanem minden olyan üdén önkéntes. Csak maga a király szomorú az ünnepeztetés közepette is. Jézus szeméből könnyek csorognak. Tudja, hogy a fogadására összesereglett nép csalódnai fog benne. Benne nem az a király jön, akit a nép honszerelme és szabadság utáni vágya megálmodott. Az Ő országa nem e világból való. Nem kevesebbet hoz, mint amit várnak tőle, hanem többet..., de mást. Nem a római hatalom béklyóit fogja széttörni, hanem a Sátán munkáját fogja megrontani, nem a nemzetközileg elismert önálló, független állami létet hozza, hanem az Isten-fiak szabadságát, nem vágyálmok aranykorszakát fogja megvalósítani, hanem a mennyei Jeruzsálem, az aranyutcajú város gyöngykapuját fogja kitárni a kegyelmet nyert nép előtt. Tudja, hogy amint mindez nyilvánvalóvá lesz, a most mellette tüntető tömeg ellene fordul, s ezzel emberi értelemben neki is vége lesz, de vége lesz ennek a népnek is. A gyűlölt pogány hatalom kivégzi őt a kereszten, de pár évtized múlva ki fogja végezni a népet is, lerombolja a szent várost, megszentelteleníti a szent helyet.

Pedig aki elfogadja Őt olyan királynak, amelyen Ő akar lenni, annak van csak igazi virágvasárnapi öröme. Erről az igazi virágvasárnapi örömről szól a mai szent lecke. "Énekelj Sionnak leánya, harsogj Izráel, örvendj és teljes szívvel vígadj Jeruzsálem leánya!" Ez az

öröm éneklő, harsogó, örvendező, teljes szívvel vigadozó, ujjongó, kacagó, hangos öröm.
Miért ez a nagy öröm?

1. Mert kegyelmes az Úr.

Ezt az örömhírt így fogalmazza meg az ige: "Megváltottatta az Úr a te ítéletedet, elfordította ellenségedet..., nem látsz többé gonoszt."

Sofonias Jósias király uralkodásának idején élt. Jósias uralkodásának első évtizedében nagyon romlott állapotok voltak az országban. A bálványozás minden neme el volt terjedve, s a nép igazi vezetői a bálványpapok voltak. Az emberek a háztetőkön az ég seregei előtt hajladoztak, s nagyban folyt a Molok bálványkultusza is. /Czeglédy/ Sofonias mennydörgő, fenyegető prédikációkat tart a bálványimádás ellen, s megtérésre inti a népet. Kemény beszédének komor aláfestést ad a világhelyzet. Távol keleten hódító támadásra indul a skytha [szkíta] nép, s ezek a támadások rettegésben tartják egész Előázsiát. Sofonias úgy látja, hogy a nép megérett az ítéletre, mely feltartóztatlanul és kivédhetetlenül be fog következni. Az ítélet már ki van mondva, s az ellenség elindult már, hogy végrehajtsa az ítéletet.

Közben azonban történik valami. A próféta nem beszél róla közelebbről. Valószínűnek tarthatjuk, hogy Jósias király reformja lép közbe. A király életének 18. évében rendbe hozatja az elhanyagolt templomot, s renoválás közben rátalálnak Isten törvénykönyvére. Az elfelejtett s újra felfedezett biblia olvasása megdöbbentő hatást vált ki a királyból is, a népből is. Megesküsznek megtartására s kiirtják a bálványimádást. Sofonias hangja is megváltozik. Ajkán megszólal a messiási idő vigasz teljes ígérete. Hirdeti Isten kegyelmét, még pedig nemcsak egyszerűen, mint bűnbocsánatot, hanem arról beszél, hogy Isten, akiben nincs változás, sem változásnak árnyéka, megváltottatta kimondott ítéletét. Irgalma nagyobb, mint tökéletes szentsége. Az ellenség útírányát megváltoztatja, népétől elfordítja a gonoszt, a szerencsétlenséget, mit rá akart hozni, nem engedi reá. El lehet képzelni a nép örömét. A halálra ítélt, de szabadon bocsátott Barabbás öröme ez.

Ezt az örömet hozza Jézus Krisztus azoknak, akik az Ő népe, az Ő alattvalói. Mi fölöttünk is kimondatott az ítélet: Méltó a halálra. Ez az ítélet az örök halálra, a kárhozatra szólt. Megérdemeltük. S ekkor jön Krisztus. Nem azért, mert megtértünk, hanem azért, hogy megtérjünk. Jön és hirdeti: Megváltottatta az Úr a te ítéletedet. Nem engedte el. Az ítélet megmaradt, de a végrehajtása megváltozott. Nekem kellett volna meghalnom, s Ő hal meg helyettem. Nekem kellett volna alászállnom a pokolra, s Ő száll alá helyettem. Hogy én ne lássak többé gonoszt, rázúdul minden gonosz. Csodálatos üzenet ez. Az egyik szeme sír fölötté az embernek, a másik vigad. Siratja a bűnét és Jézus szenvedését, s örül a

szabadításnak. A bánat és az öröm könnyei összefolynak, s a hála szent folyamát alkotják, mely zúgja, harsogja: Kegyelmes az Úr!

2. Egy másik virágvasárnapi örömről is szól az ige. Arról, hogy uralkodik az Úr. Így fogalmazza ezt meg az ige: "Izrael királya, az Úr, közötted van. Azon a napon ezt mondják Jeruzsálemnek: Ne félj! Ne lankadjanak kezeid Sion! Az Úr, az Istened közötted van; erős ő, megtart."

Sofoniás, aki maga is királyi sarj, Ezekiás király ivadéka, ezeket a verseket az úgynevezett trónra lépési énekek ősi formájában írta, amiket akkor szoktak énekelni, mikor az új király megérkezik, bevonul fővárosába, megkoronáztatja magát, átveszi az uralkodást s azután népe között marad. Az a király, akiről itt énekel ujjongva, nem ember, hanem az Úristen. Vége a bálványok uralmának, ledőltek trónjukról. Magához ragadta az Úr a hatalmat. Erős kézzel uralkodik. Nincs már helye semmi bizonytalankodásnak, fölösleges minden félelem, céltalan minden csüggedés, értelmetlen minden elernyedtség, kedvtelenség, bátortalanság, minden lankadt kéz. Isten belenyúlt a világ történelmébe, s erős kézzel kormányozza azt célja felé.

Isten kétszer tett eddig a világtörténelem folyamán olyan királyi mozdulatot, mely az egész világot átfogó változást jelentett, s megmutatta, hogy uralkodik az Úr. Az egyik mozdulattal elsöpörte az emberiséget, a másikkal megmentette. Az egyik volt az özönvíz, a másik a keresztség. Mindkét alkalommal az ember bűne mozdította ki Istent látszólagos tétlenségéből. Mindkét alkalommal megelégette már a bűnt, az ellene való lázadást, s magához ragadta a hatalmat. Az első alkalommal nyolc ember kivételével elpusztult az egész emberiség, mindenki, aki kacagva lökte félre az Isten kormányzó kezét. A másik alkalommal mindenki megmenekülhet. Megrettent lelkiismeretű, kárhozattól remegő, a bűnnel való harcra belefáradt, ellankadt embereknek szól az evangélium: Isten azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön és az igazság ismeretére eljusson. /I. Tim. 2:4./

Ezért hordoz az a Krisztus-király, akiben az Isten újra trónra lépett, kezébe vette a bűn miatt összekeveredett világ sorsának kibogozását, ezért hordoz aranykorona helyett töviskoronát s kezében királyi jogar helyett ezért van gúny-nádpálca s véresre korbácsolt hátán rongyos katonaköpeny. Ebben a gúny-királyban lett Isten megint a világ Ura. Vajon az enyém is?

3. Még egy virágvasárnapi örömről is szól az ige. Arról, hogy szerelem az Úr. Így fogalmazza meg ezt a próféta: "Örül terajtd örömmel, hallgat az ő szerelmében, énekléssel örvendez néked."

Vannak tudósok, akik ezeket a szavakat: "Hallgat az ő szerelmében" így fordítják: megújítja szerelmét, vagy: megújít téged szeretetében. Akár így, akár úgy fordítjuk, mindenképpen arról beszél ez a vers: szeret az Úr. Nekem még talán többet mond Isten szeretetéről az, hogy tud hallgatni szerelmében, mint az, hogy megújít általa, hiszen azt szokták mondani, hogy csak azok szeretik igazán egymást, akiket nem zavar már a csend, akik tudnak órák hosszat csendben ülni egymás mellett, nézni egymást, vagy szó nélkül fogni egymás kezét s úgy járni, sétálni együtt ember kerülte utakon.

Úgy látom tehát, hogy a próféta Istennek kétféle szeretetéről beszél ebben az igében: Van Istennek hallgató szeretete és van hangos szeretete. A hallgató szeretetben ott ül mellettünk, mint vőlegény a menyasszonya mellett. Nézegeti, mit csinálunk, hogyan küzdünk. Velünk izgul, ha kemény próbák előtt állunk, s csendes mosollyal örül, ha valami örömet szerez nekünk, vagy valami "sikerül" nekünk. Általában Isten haragjának s büntetésének jelét szoktuk abban látni, ha hallgat az Isten. Legtöbbször így is van. De lám, a próféta tud olyan esetről is, mikor Isten hallgatása az Ő csodálatos, szemlélődő szerelmének jele! Hát mondd, nem csodálatos örömhír-e ez?

A próféta szerint van Istennek hangos öröme is. Néha – amint a próféta mondja – "énekléssel örvendez néked". Lukács evangéliumának 15. fejezete mutat rá arra, hogy ez a hangos vigadozás akkor van az Úrnál és az Ő angyalainál, mikor a bűnös ember megtér. Ez az ujjongás újra meg újra hangzik a mennyben, valahányszor a már megtért ember újra megtér, új, meg új területet vesz uralma alá benne a mennyei Király. Hát mondd, nem csodálatos örömhír ez, hogy ennyire szeret Isten?

Virágvasárnap van. A nagy király, akiben Isten kegyelme, uralma és szerelme megjelent, Jézus Krisztus, jön. Hozzád jön. Jön néked a te királyod. Hódoljunk néki, s zengjük feléje kitárt szívvel: Hozsánna! Áldott, aki jó az Úrnak nevében! Hozsánna! Ámen.